

Pes dobrý spoluobčan

Odpovědnost a péče

THE KENNEL CLUB
Making a difference for dogs

Wallace and Gromit © and TM Aardman/W&G Ltd All rights reserved
The Kennel Club Good Citizen Dog Scheme © and TM The Kennel Club/GCDS All rights reserved
Pes dobrý spoluobčan © Cavalier King Charles Spaniel klub Čech, Moravy a Slezska

**RESPONSIBILITY
&
CARE**

Pes dobrý spoluobčan - Odpovědnost a péče

Cílem je otestovat znalosti psůvoda na toto téma. Otázky by neměly být pokládány dvojnásobným způsobem a je-li to nezbytné, zkoušející by měl stejnou otázku přeformulovat tak, aby mohl psůvod jasně odpovědět.

Poznámka: Otázku může představovat vždy pouze jedna číslovaná položka ze seznamu.

BRONZOVÁ ZKOUŠKA

Psůvod by měl být schopen správně zodpovědět tři z šesti otázek. Otázky jsou sestaveny pouze z textů oddílů číslo jedna.

STŘÍBRNÁ ZKOUŠKA

Psůvod by měl být schopen správně zodpovědět šest z osmi otázek. Otázky jsou sestaveny pouze z textů oddílů číslo jedna a dvě.

ZLATÁ ZKOUŠKA

Psůvod by měl být schopen správně zodpovědět osm z deseti otázek. Otázky jsou sestaveny pouze z textů oddílů číslo dvě a tři.

ČÁST PRVNÍ

Základní potřeby psa

Majitel psa si musí být vědom toho, že základní psí potřeby jsou:

1. **Voda:** Pes musí mít stálý přístup k čisté pitné vodě.
2. **Jídlo:** Pro většinu psů je vhodné podávat jedno nebo dvě jídla denně.
3. **Pohyb:** Všichni psi potřebují pohyb, takže pokud je to možné, měly by být venčeni v místech, kde se mohou bezpečně a volně pohybovat.
4. **Socializace:** Všichni psi musí cítit že jsou součástí nějaké smečky, rodiny.
5. **Postavení:** Pes ví, že ve smečce se vždy nachází vůdce. V lidské smečce nesmí být vůdcem pes.
6. **Společnost a náklonnost:** Psi potřebují ke spokojenému životu společnost a dostatek náklonnosti.

Poznámka: Poradensství týkající se krmení štěňat by měl kupující získat od chovatele při nákupu štěněte.

Nemoci

Pes by měl každý den vykazovat stejné chování. Při jakékoli z následujících situací, by jste měli okamžitě vyhledat veterinárního lékaře:

7. Pes ztratí normální zdravou chuť k jídlu a odmítá jíst.
8. Běžně aktivní pes se stává apatický.
9. Pes neustále zvrací.
10. Jeho pohyby jsou velmi vratké, pes je malátný nebo trpí déle trvajícím průjemem.
11. Při ztrátě krve.
12. Pes nechce vstát.
13. Pes je v bezvědomí.
14. Pes ztrácí orientaci nebo trpí záchvaty.

Odpovědnost z vlastnictví

15. Zaregistrujte psa u svého veterinárního lékaře a prodiskutujte s ním veškerá nezbytná očkování, a prevenci proti parazitům.
16. Krmte psa pravidelně nutričně vyváženou stravou.
17. Nekrmte psa v jeho plechu. Dávejte mu jeho vlastní misku.
18. Psi mají rádi svůj vlastní pelech, tak jim ho poskytněte.
19. Pravidelně kontrolujte pohmatem psí srst a kůži pro kontrolu jejich čistoty a zdraví.
20. Pravidelně svého psa čistěte a upravujte. Ujistěte se, že žádná část psí srsti není zuchaná.
21. Koupání je někdy nutné, ale nemělo by být prováděno příliš často.

22. Nedovolte, aby byl váš pes na obtíž ostatním. Pes by měl být neustále pod kontrolou.
23. Dávejte pozor při vstupu do otevřených prostor, kde se vyskytují jiná zvířata. Pokud se pohybujete v blízkosti koní a hospodářských nebo divokých zvířat, mějte svého psa na krátkém vodítku. Vždy dbejte na bezpečnost svou i svého psa.
24. Nikdy nenechávejte svého psa potulovat se bez dozoru.
25. Nedovolte, aby se váš pes pohyboval na místech nevhodných nebo nebezpečných pro zvířata.
26. Na veřejných místech musíte vždy po svém psovi uklízet.
27. Pamatujte, že štěkání je ostatním lidem na obtíž .
28. Nikdy neberte svého psa do kuchyně nebo prostor pro přípravu potravin v restauracích nebo obchodech.
29. Zajistěte pro svého psa dozor, pokud si plánujete pobyt mimo domov nebo dovolenou.
30. Všechny osoby pečující o vašeho psa by měly mít k dispozici telefonní číslo na vašeho veterináře a psí pohotovost.
31. Pokud plánujete odchov štěňat na vaší fence, požádejte o radu veterinárního lékaře a zkušeného chovatele.
32. Pokud neplánujete štěňata a přemýšlíte o kastraci feny, opět se nejprve poraďte s veterinárním lékařem a zkušenými chovateli.
33. Vždy se ujistěte, že váš pes má na sobě obojek s evidenční známkou.
34. Pamatujte na to, že ne každý má rád psy a může negativně vnímat i přátelský projev vašeho psa. Dětem by mělo být připomenuto, že by měly mít před každým psem respekt. Dospělí jsou povinni dbát na to, aby malé děti nezůstávaly se psem samy.

POZNÁMKA: VÝŠE UVEDENÉ BODY JSOU POUZE ORIENTAČNÍ A NEMĚLY BY BÝT POVAŽOVÁNY ZA VYČERPÁVÁJÍCÍ SEZNAM RAD OHLEDNĚ ODPOVĚDNOSTI ZA PSA.

ČÁST DRUHÁ

Další povinnosti

35. **Socializace:** Psi by měli být postupně socializováni nejen v rámci rodiny kde žijí, ale také s jinými cizími psy. Pes může mít z cizích psů obavy, ale ochraňovat psa před něčím co ho děsí může být z dlouhodobého hlediska ještě horší. Postupujte pomalu a s rozumem; snažte se svého psa povzbudit ke kontaktu s jinými psy.
36. **Více než jeden pes:** Jste-li vlastníkem více než jednoho psa, musíte se hned od počátku snažit naučit posuzovat jejich chování individuálně. Když někoho z nich napomínáte nebo chválíte, může to být pro druhého matoucí, protože tuto situaci bude vztahovat i na sebe. Pokud je jeden pes kárán a druhý se choval správně, musíte toho druhého pochválit.
37. **Psi bez vodítka:** Bez ohledu na to, jak dobře je váš pes vycvičen, musíte ho vždy opatřit vodítkem v oblastech nevhodných pro volný pohyb psů nebo na frekventovaných místech.
38. **Výstroj:** Psí obojek by měl být zcela bezpečný. Při výběru obojku věnujte pozornost kvalitě šití nebo klipu, který nemusí být vždy spolehlivý. Existuje velké množství typů obojků, takže je potřeba správně vybrat pro příslušné plemeno ten odpovídající typ.
39. **Batolata a psi:** Když se do rodiny narodí dítě je přirozené, že mu bude věnována velká pozornost. Je proto důležité ohlídat, aby se pes nestal žárlivým. Majitel se musí snažit zajistit, aby se psovi i nadále dostávalo stejné lásky a náklonnosti jako předtím.

Děti

Děti jsou obvykle méně předvídatelné než dospělí a proto by měly být seznámeny s následujícím:

40. Nikdy nedělat náhlé pohyby v blízkosti psa.
41. Nikdy náhle nekřičet v blízkosti psa.
42. Nikdy se nevrhat na psa, zvláště když spí.
43. Nikdy nepřibližovat obličej do blízkosti psí tváře.

44. Nikdy nejít v blízkosti psa.
45. Nikdy se nesnažit psa vylekat nebo ho tahat za kůži či srst.
46. Nikdy neignorovat varovné psí vrčení.
47. Vždy si po hře se psem umýt ruce.
48. Jestli si nejsou jisti, požádat dospělého o povolení zda mohou psa pohladit.

Poznámka: Dětem by mělo být připomenuto, že se takto mají chovat ke všem psům.

Štěkání

Nadměrné štěkání psů může být na obtíž a u psů chovaných v bytě může vyvolat i sousedské problémy.

Psi štěkají:

49. *Z územních důvodů* - Psi mohou z tohoto důvodu štěkat u vhodových dveří nebo oken, kde mohou vidět blížít se lidi nebo psy. V zahradě to bude u zahradní branky nebo plotu. Omezení přístupu k těmto oblastem napomáhá tento návykový faktor snižovat.
50. *Z predátorského loveckého instinktu* - Pokud se pes často vyskytuje například na zahradě, tak se tento instinkt, a tedy i návyk, bude prohlubovat.
51. *Z důvodů nejistoty* - Pokud je pes zvyklý na stálou přítomnost někoho z rodiny, může mu náhlá samota způsobit stres. Tyto situace nejistoty mohou být příčinou štěkání, kňučení nebo vytí.
52. *V noci* - Pokud je nutné utišit hluchého psa v noci, mělo by to být prováděno na dálku. Tím postupně odnaučíte psa, aby vás opakovaně přivolával.

Psi ve stojících vozidlech

53. *Větrání pro psa umístěného v autě* - Pes v autě musí mít vždy dostatečnou ventilaci. Nicméně během horkého počasí nemusí být ventilace dostatečná a nepomáhají ani široce otevřená okna anebo auto zaparkované ve stínu. V takovém případě nenechávejte psy ve vozidlech.
54. *Přístup cizích lidí do vozidla* - Většina psů je teritoriálních, takže se ve vozidle mohou stát agresivní, pokud se někdo cizí přiblíží k oknu, strčí ruku do auta nebo se snaží nastoupit. Proto musíte mít tyto situace pod kontrolou.

Psi v jedoucích vozidlech

Psychologie psa v jedoucím vozidle:

55. Psi nebo štěňata by si měli postupně zvykat na vozidlo a jízdu tak, že je umístíte do vozidla na velmi krátkou krátkou dobu a volíte nejprve kratší trasy jízdy.
56. Psi si lépe zvykají na jízdu autem když zpočátku jezdíte na místa, kde je čeká příjemný zážitek.
57. Na jízdu autem si budou naopak zvykat podstatně déle, pokud je budete často vozit na místa, kde mají nepříjemné zkušenosti.
58. Chování psa během prvních jízd a jeho následné zkušenosti se stanou základem pro jeho chování v autě v budoucnu.

Při cestování psa ve vozidle:

59. Neměl by být v neustálém pohybu.
60. Neměl být rozptylovat řidiče.
61. Měl by být zabezpečen pro případ nehody, proti zranění sebe samotného nebo dalších cestujících.
62. Neměl by cestovat s hlavou vystrčenou z okna.

Při nástupu a opouštění vozidla:

63. Nástup a výstup by měl probíhat v méně rušných dopravních oblastech.
64. Pokud to není možné buďte obezřetní a mějte psa na vodítku.
65. Pes by neměl být na obtíž ostatním vystupujícím cestujícím.

ČÁST TŘETÍ

Zdraví

66. **Očkování** - Většina veterinárních lékařů vám při prvním očkování poradí, kdy pes může jít poprvé na procházku do parku, na ulici nebo kdy se může štěně začít seznamovat s jinými psy. Proberte se svým veterinářem nezbytná očkování a podávání vitamínů a minerálů.
67. **Blechy** - Blechy jsou obvykle nejvíce na krku a bříše psa. Majitelé by měli pravidelně hledat známky blech nebo jejich trus, který je černý a ne větší než zrno písku. Existuje spousta přípravků proti blechám. Poradí vám veterinář nebo prodavač v obchodech se sortimentem pro psy.

Odčervení - U psů jsou běžné škrkavky a tasemnice.

68. **Škrkavky** - Existuje mnoho druhů hlístic, ale *Toxocara* je nejrozšířenější. Jsou to kulatí bílí červi dlouzí od pěti do patnácti centimetrů. Po narození mají téměř všechna štěňata, protože je získala od matky. Tyto červy najdete v stolici nebo ve zvracích nakažených štěňat. Vejce *Toxocara canis* přežijí i léta, proto věnujte velkou péči při úklidu po infikovaných štěňatech nebo po infikovaných jedincích.
69. **Tasemnice** - Tasemnice nejsou tak časté a ještě méně se vyskytují u štěňat. Výskyt tasemnic je třeba také hlídat a pes musí být přeléčen. První příznaky nakažení tasemnicí které jsou viditelné, jsou malé segmenty podobající se jadérkům okurky. Lze je nalézt ve stolici.
70. **Léčba** - Jakmile zjistíte výskyt červů, musí být neprodleně zahájena léčba. Veterinární lékař vám poradí typ a dávkování přípravků a také vás poučí o prevenci.

Zásady pro pobyt v přírodě

71. **Pronásledování** - Nikdy nedovolte, aby váš pes honil nebo se naopak obával hospodářských nebo volně žijících zvířat. Není tedy vhodné zvyšovat jeho lovecký instinkt, ale na druhou stranu není dobré pěstovat v něm bázlivost.
72. **Povědomí** - Ujistěte se, že víte kde je váš pes a co dělá po celou dobu pobytu venku. Také dávejte pozor a snažte se předvídat situace, kdy pes může způsobit problém.
73. **Výcházky „na volno“** - Nezapomínejte, že i když jste v přírodě, není vždy možné mít psa puštěného z vodítka třeba na frekventovaných stezkách. V lese můžete psa pustit, ale ten se od vás nesmí vzdálit víc jak na dvacet metrů a musí být stále ovladatelný.
74. **Brány a dveře** - Nezdružujte se se psem v prostoru dveří nebo bran.
75. **Venkovské cesty** - Můžou být stejně nebezpečné jako městské komunikace a váš pes by měl být na vodítku.
76. **Návrat z přírody** - Ani vy, ani váš pes by neměl odejít s tím, že po vás něco zůstalo, včetně psího hovínka.

Různé

Majitelé psů a ostatní občané mají právo žít vedle sebe. Existují však zákony, které musíte respektovat. Jsou zaměřeny na ochranu životního prostředí ve prospěch nás všech.

77. **Identifikace** - Všichni psi musí nosit obojek s evidenční známkou a to i když jsou v autě)
78. **Znečištění** - Místní orgány mají pravomoc pokutovat majitele, který po svém psovi neuklízí.
79. **Obtěžování a veřejné zdraví** - Jakékoliv chování psa nebo činnosti spojené s jeho chovem, které jsou škodlivé pro veřejné zdraví nebo při nich dochází k obtěžování okolí, mohou být postížitelné zákonem.

Cesty do zahraničí

80. Od října 2004 je možné vycestovat do zahraničí pouze s platným Pet-pasem.
81. Pas zvířete v zájmovém chovu je jednotný doklad platný ve všech členských státech Evropské unie. Každý pas je označen kódem země (pro Českou republiku jsou to písmena CZ) a pořadovým číslem, přiděleným Státní veterinární správou ČR. Chovatel pas získá u schváleného soukromého ve-

terináře.

82. Identifikace zvířete - Jsou dva možné způsoby, a to tetování a označení zvířete mikročipem. Tetování provádí pouze veterinární lékař. Tetování musí být čitelné. Tento způsob označení je pro cestování se zvířetem použitelný do 2. července 2011. Po tomto datu musí být psi označeni mikročipem.
83. Čipování provádí soukromí veterináři vlastníci patřičnou licenci. K označení je možné použít pouze mikročipy splňující ISO normy pro mikročipy a čtecí zařízení - ISO 11784 a ISO 11785.
84. Očkování proti vzteklině - Zvířata musí být očkována od 6 měsíců stáří. Očkování provádí veterinární lékař v souladu s vakcinačním schématem dané očkovací látky.
85. Sérologické vyšetření na vzteklinu - Některé země vyžadují toto vyšetření při vstupu psa na jejich území. Při tomto vyšetření odebere schválený veterinární lékař vzorek krve a odešle jej (po domluvě s veterinářem může zajistit odeslání i chovatel) k vyšetření do schválené laboratoře. Minimální hodnota hladiny ochranných protilátek musí být 0,5m.j./ml.
86. Ošetření proti echinokokóze, ošetření proti klíšťatům - Členské státy EU mohou stanovit další požadavky pro vstup zvířat v zájmovém chovu na svoje území, např. ošetření proti ekto a endoparazitům. Ošetření musí být provedeno a potvrzeno veterinárním lékařem. V pasu musí být zaznamenáno datum a hodina ošetření, název přípravku a výrobce.
87. Dodatečné požadavky - Některé členské státy si stanovily další požadavky pro vstup zvířat v zájmovém chovu na svoje území (např. ošetření proti vnějším a vnitřním parazitům) nebo omezily vstup mladších 3 měsíců neočkovaných proti vzteklině. Podrobnosti zjistíte na webu Státní veterinární správy České republiky.

Psychologie učení

88. Pes se učí opakováním a je logické, že se raději bude vracet k zážitkům příjemným a bude se vyhýbat těm nepříjemným.
89. Každý opakovaný cvik se pro něj stává zvykem, který je postupně více a více upevněný. Proto bychom měli podporovat a chválit jeho dobré návyky a snažit se hned od počátku odradit ho od těch špatných.
90. **Nedůslednost** - Způsobuje zmatek. Pokud se pes učí opakováním, naše chvála nebo pokárání u něj způsobuje návyk. Naše reakce musí tedy být rychlé a promyšlené v souladu s procesem učení. Pokud najdete spojené učení s hrout, výsledkem bude spokojený pes.
91. **Analýza problémů** - Když se ve výchově vyskytne nějaký problém, dříve než přistoupíte k jeho odstraňování, snažte se najít jeho příčinu.
92. **Učení neposlušnosti** - Nezapomínejte na to, že pes se učí opakováním, tedy pokud budete neustále opakovat příkaz, který pes neuposlechne, postupně ho tím naučíte na tento příkaz nereagovat.
93. **Přirozené učení** - Když pes provádí nějakou přirozenou činnost, například když si sám sedne pokud jsme se zastavili v chůzi, vykřikněte co nejrychleji příslušný povel. I v tomto případě si pes spojí činnost s příkazem a bude tyto povely brát jako samozřejmost.

POZNÁMKA: VÝŠE UVEDENÉ BODY JSOU POUZE ORIENTAČNÍ A NEMĚLY BY BÝT POVAŽOVÁNY ZA VYČERPÁVAJÍCÍ SEZNAM RAD OHLEDNĚ ODPOVĚDNOSTI ZA PSA.